

Socialdepartementet
via e-post:
s.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till:
s.sof@regeringskansliet.se

SOU 2021:44 Tillgänglighetsdirektivet - remissvar

TechSverige (tidigare IT&Telekomföretagen) är en bransch- och arbetsgivarorganisation som representerar drygt 1 400 företag verksamma i Sverige inom techsektorn. Företagen har tillsammans närmare 100 000 anställda. TechSverige är en av nio samverkande bransch- och arbetsgivarorganisationer inom förbundsgruppen Almega.

TechSverige tackar för möjligheten att få lämna kommentarer på rubricerad utredning. Vi vill inledningsvis anförda att vi ställer oss bakom de synpunkter som framförts i Transportföretagens remissvar under rubrikerna 2-6 och vill också framföra följande.

Att personer med funktionsnedsättningar får tillgång till bl.a. elektroniska kommunikationstjänster på samma villkor som andra är viktigt, särskilt i dagens digitaliserade samhälle. TechSverige stödjer därför ambitionen för och målsättningen med tillgänglighetsarbetet och vi delar också utredningens bedömning att det är lämpligast att genomföra direktivet i en samlad reglering.

Flera av kraven i direktivet, och i den nu föreslagna svenska lagen, är dock svårtolkade vilket gör det svårt att bedöma dess fulla innebörd men också dess konsekvenser. Vad som är än mer bekymmersamt är att det kommer kunna bli svårt för tillhandahållare att avgöra om de lever upp till kraven eftersom lagtexten inte ger tydliga instruktioner om vad kraven innebär. Otydligheten får betydelse ur bl.a. rättssäkerhetsaspekter då bristande efterlevnad kan medföra höga sanktionsavgifter och vite samtidigt som det alltså är svårt att veta när kraven är uppfyllda/tillgodosedda i tillräcklig utsträckning.

TechSverige hade önskat mer överskådlighet i regleringsförslaget och en mer tydlig beskrivning av de konkreta åtgärder som ska vidtas och också kring processen för var och hur de (senare) ska fastslås. Vi vill också framhålla att förutsättningarna i telekombranschen bestäms globalt eftersom operatörer använder tekniska standarder (såsom 3G, 4G och 5G vilka framarbetats inom internationella standardiseringsorgan) samt utrustning från de stora terminaltillverkarna och de operativsystem som ingår däri.

Tillgänglighetsanpassningar sker främst via funktionalitet i operativsystem och terminalutrustningen samt via appar (som tillgodoser viss specifik funktionalitet) och t.ex. tjänster upphandlade av PTS, såsom bildtelefoni.net och texttelefoni.se osv som operatörerna inte har inflytande över. Frågan om interoperabilitet mellan olika tekniska system, för att möjliggöra global kommunikation, är avgörande, men det är närmast omöjligt för enskilda operatörer att ha inflytande över funktionaliteten hos de samtals-, meddelande- och datatjänster som de tillhandahåller. Gränsen mellan tjänsteleverantörers och produktleverantörers ansvar är heller inte helt tydligt. Ett exempel på detta är realtidstext, som är ett krav för tjänsteleverantörer att uppfylla men som också ligger på hårdvaran att stödja.

Vi skulle också önska en större tydlighet kring t.ex. hur långt operatörers undersökningsplikt sträcker sig avseende produkter som återförsäljs av dem och används för elektroniska kommunikationstjänster. Det är lätt att få uppfattningen att distributören endast är skyldig att kontrollera CE-märkning och övrig dokumentation samtidigt som lagförslaget ställer krav på att distributören ska rapportera om denne misstänker att produkten inte

lever upp till kraven. En längre gående kontroll av produkter än kontroll av CE-märkning skulle förta syftet med CE-märkningen, som är en garanti att produkten uppfyller många fler krav än endast tillgänglighetskraven. Kravet på rapporteringsskyldighet vid misstanke bör därför begränsas till situationer som t.ex. efter påpekande från kund eller liknande. Någon generell undersökningsplikt ska inte krävas av distributören så länge distributören kontrollerat CE-märkningen.

Lagförslaget är dock otydligt även avseende kontrollen av CE-märkningen. Med hänsyn till att det är produkttillverkarens ansvar att tillgänglighetsanpassa produkterna samt säkerställa CE-märkning på produkterna bör det vara tillräckligt för distributören att ställa krav på produkttillverkaren om CE-märkning samt få detta bekräftat av tillverkaren genom exempelvis avtalsförhållandet. Någon skyldighet att kontrollera enskilda produkter ska inte föreligga och är inte genomförbart med hänsyn till att produkter beställs veckovis och levereras i volym om minst 10 000 åt gången. Återigen är otydligheten och osäkerheten kring genomförandet i praktiken en fråga om rättssäkerhet eftersom även rapporteringsskyldigheten är sanktionerad.

TechSverige har vid flertalet tillfällen påtalat att den kompetensbrist som finns inom den digitala sektorn är en mycket stor utmaning för hela samhället. Kompetensbehovet är både akut och strukturellt vilket innebär att en rad åtgärder på flera områden är nödvändiga. Tillgänglighetsdirektivet ålägger en lång rad krav på flera verksamheter som innebär att behovet av hjälp och stöd från techbranschens konsulter och medarbetare ytterligare kommer att öka. Inte minst ser vi framför oss att bristen på personal med specifik kompetens inom tillgänglighetsområdet kommer bli uppenbar. Det krävs flera olika insatser för att öka tillgången till kompetens. Det är angeläget att fler väljer tech och lockas till att söka IT-relaterade utbildningar, tillgången till utbildning och vidareutbildning som leder till techjobb behöver öka och arbetsgivares förutsättningar att arbeta strategiskt med sin kompetensförsörjning behöver också stärkas.

Med vänlig hälsning

Christina Ramm-Ericson
näringspolitisk chef

My Bergdahl
näringspolitisk expert